

Lidhems gamla skola på gränsen mellan Tingsryd och Växjö kommun har Per Magnus sin skrivarlya.

FOTO: DAVID FÄRDIGH

Coronapandemin ur en psykoanalytikers perspektiv

Per Magnus dagboksanteckningar blev bok

Psykoanalytikern, idéhistorikern och författaren Per Magnus Johanssons dagboksanteckningar om sin tilltagande oro för Coronapandemin publicerades på Facebook och vann genast en stor publik. Nu har texterna samlats i boken "Corona - En psykoanalytikers dagbok", och en uppföljare väntar dessutom i höst.

Jag har övergått från oro till att vara djupt intresserad av att förstå Covid-19 i alla dess aspekter.

Växjöbladet/Kronobergaren träffar Per Magnus Johansson i den gamla skolbyggnaden i Lidhem strax norr om Väckelsång. Det är här i den småländska idyllen samt i sin lägenhet i Paris som han skriver merparten av sina böcker.

– Den här Coronasomaren kommer jag tillbringa extra mycket tid i Lidhem. Jag skriver på mina böcker men tycker också om att cykla på landsvägarna. Det brukar bli ungefär tre mil varje dag.

Den 10 mars hade Per Magnus packat resväskorna och gjort sig redo för avfärd till Spanien, där målsättningen var att skriva klart sin bok om August Strindberg och Sigmund Freud. I medierapporteringen hade dock Coronaviruset gjort sig allt mer påmind och han mailade därför sin vän och läkare Christer Andersson med en fråga om det var säkert att resa iväg till Spanien i den uppkomna situationen.

– Christer svarade först

att han tyckte att jag kunde genomföra resan, men efter en timme kom ett nytt mail där han avrådde mig. Då förstod jag allvaret. I det ögonblicket uppstod ett pockande behov hos mig att uttrycka min oro och det resulterade i ett antal anteckningar, som jag lät publicera på Facebook.

Per Magnus dagboksanteckningar och reflektioner gav genklang och nådde snabbt en stor publik.

– Jag blev väldigt överraskad. Bara efter några dagar hade 6000 läst mina anteckningar. Jag insåg att det fanns ett behov hos människor att få sätta ord på sin oro och sina känslor kring pandemin.

Dagboksanteckningarna, som sträcker sig från 17 mars till 12 maj, fångade en bred läsarkrets och har nu resulterat i boken "Corona - En psykoanalytikers dagbok", där dagsedlarna samlats i kronologisk ordning. Inledningsvis så var utgångspunkten att Per Magnus ville sätta ord på sin egen tilltagande oro, men också att han från sitt psykoanalytiska perspektiv ville beskriva hur Coronakrisen triggade igång olika beteenden och reflektera kring hur människor hanterar sina oroskänslor på väldigt många olika sätt.

– De flesta fortsätter att agera förnuftigt. Men en kris kan också utlösa alla typer av irrationella beteenden. Att exempelvis hamstra matvaror i butikerna har än så länge

Psykoanalytikern, idéhistorikern och författaren Per Magnus Johansson är aktuell med boken "Corona - En psykoanalytikers dagbok".

framstått som helt irrationellt. Och läser man statistiken över risken att dö i Covid-19 så finns det inga rationella skäl för en 30-åring att gå omkring och ha dödsångest.

Covid-19 har skördat många offer och är ett trauma, men i ett större historiskt perspektiv framstår den som relativt harmlös, exempelvis jämfört med spanska sjukan som under åren 1918-1920 beräknas ha orsakat mellan 50 och 100 miljoner dödsfall. Att Covid-19 ändå fått ett sådant omvälvande genomslag förklarar Per Magnus på följande sätt:

– Det kan ses som ett tecken på hur frånvarande döden vanligtvis är i vårt samhälle. Vi har lyckats tränga bort dödens närvaro. Nu med Coronapandemin blir döden plötsligt påtaglig och uppenbar. Det är just så sjukdomen

blir "intressant". Genom att människor dör och inte minst genom att vi fått möjlighet att tala om vår oro, rädsla och livets ändlighet.

Något som förvårat oron hos många är det faktum att många forskare och läkare tycks vara oense i hur man bör hantera Coronapandemin.

– Att det pågår diskussioner inom vetenskapen är konstruktivt, men när konflikter sker inför öppen ridå och kliniker och forskare uttrycker radikalt olika åsikter så blir människor förvirrade. Vilken auktoritet ska vi lita på? Vem inger bäst förtroende? Då blir det förvirrande och oron förstärks.

Ytterligare ett belysande exempel på något som förstärkt människors oroskänslor är enligt Per Magnus de presskonferenser som Folkhälsomyndig-

heten höll dagligen i nästan tre månaders tid.

– På ett torrt och sakligt sätt presenterades statistiken över de senaste dödstalen. Det blev som en rit och folk lyssnade av nyfikenhet. Men orden gav ingen lugnande effekt. Det gavs inte svar på alla de frågor som krisen väckte. Istället framkallades frustration och en förstärkt oro hos människor.

Per Magnus bok om Coronapandemin har väckt stort intresse och han avslöjar att det kommer bli en uppföljare i höst. Hans egen utgångspunkt har dock ändrats något i takt med att Coronapandemin gått in i nya stadier.

– Från att oron inledningsvis varit dominerande så har det istället övergått i ett kunskapssökande. Jag har blivit djupt intresserad av att kunna förstå Covid-19 i alla dess aspekter och hur det påverkar samhällets alla områden.

Förutom egna tankar så har Per Magnus valt att intervjua olika nyckelpersoner för att fördjupa sina kunskaper om Coronapandemin. I uppföljaren samtalar han bland annat med barnkirurger, intensivvårdsläkare, akademiker, bibliotekarier, kulturarbetare och präster.

– Det blir som grävande journalistik. För mig som idéhistoriker är det här ett nytt sätt att arbeta. Jag har fått mejsla mig fram på nya fält.

Hur tror du vi kommer betrakta Coronapandemin i backspegeln om några år?

– Det är helt beroende på hur samhället hanterar de ekonomiska konsekvenserna. Om det sommaren 2021 är "business as usual" och ekonomin har återhämtat sig så kommer vi snart glömma både pandemin och vår dödlighet. Kanske vi till och med kommer blicka tillbaka nostalgiskt på 2020 som året då vi fick ett tillfälligt avbrott i våra ekorrhjul och slapp stressa från flygplats till flygplats.

Frånsett de två böckerna om Coronapandemin är Per Magnus också aktuell i höst med boken "Sekelskiftet 1900 - August Strindberg och Sigmund Freud", ett verk som han arbetat med i tio års tid.

– Det handlar om intertextualitet. Jag visar hur August Strindberg och Sigmund Freud i sina texter var påverkade av samma tidsepok och dessutom är fångade av likadana frågeställningar. Gemensamma teman och symboler återkommer i verken. Det här är något som inte avhandlats tidigare av varken Strindberg- eller Freudforskare.

Så totalt kommer du ge ut tre böcker under Coronaåret 2020?

– Ja, det har aldrig hänt innan. Jag är tacksam över att jag har fått den skrivtid som pandemin möjliggjorde.

DAVID FÄRDIGH